

Code:2010236/26.3

Jaarplan Productschap Vis 2011

Vooraf

Voor u ligt het jaarplan 2011 van het Productschap Vis (PVis). Dit is in de huidige vorm voor de eerste maal op deze wijze tot stand gekomen. Het jaarplan dient een aantal doelen:

- 1) Het vormt voor bestuurder en medewerkers van het productschap een overzicht op de hoofdactiviteiten die uitgevoerd worden en een eerste naslagwerk voor stakeholders. Als vastgesteld stuk door het DB is het tevens een 'afpraak' tussen bestuur en apparaat over de uit te voeren taken in 2011.
- 2) Het kan dienen als basis voor beknopte overzichten per deelgeleding van het schap die gezamenlijk met de heffingsoverzichten naar individuele ondernemers worden gezonden. Nieuwe thema's worden extra belicht.
- 3) Het plan kan ook ter beschikking gesteld worden aan geïnteresseerde stakeholders uit bedrijfsleven, overheid, maatschappelijke organisaties en andere belangstellenden; zowel schriftelijk als via de website.

Reeds bij het opstellen van het jaarplan 2010 zijn met vele private organisaties en geledingen afspraken gemaakt rondom de verdeling van taken met het productschap. Met een tweetal sectoren is deze in 2010 verder gevoerd, maar nog niet tot een definitieve afronding gekomen. Het betreft de sectoren groothandel / verwerking en de kottersector. Ook is in 2010 de discussie blijven bestaan over de gewenste taakin-vulling voor de toekomst.

Het DB heeft besloten deze discussie te vervolgen in 2011, mede omdat het gewenst is voor de organisatie en haar medewerkers stabiliteit voor de langere termijn te creëren, en meer voluit aan beleidsinhoudelijke zaken te kunnen werken.

Organisatorisch

Voor 2010 zijn door het dagelijks bestuur een drietal elementen van de (werk)houding van het Productschap richting gehele achterban geformuleerd.

- vraag gestuurd;
- klantgericht;
- sober en efficiënt.

Deze blijven onverkort van kracht. De begroting voor 2011 is, gecorrigeerd naar eenmalige inkomsten en uitgaven, wat positiever dan in 2010. Voor het bereiken van een 0-lijn voor de baten en lasten voor de algemene heffing is echter nog een slag te maken richting 2012.

Naast bovenstaande zaken heeft de organisatie zich de volgende verplichtingen opgelegd:

- het versterken van de communicatie over de eigen activiteiten en resultaten,
- het verdergaand professionaliseren van o.m. het projectmatig werken.

De noodzaak van versterking van communicatie blijkt uit het feit dat bij de achterban de activiteiten en resultaten van de organisatie nog steeds matig bekend zijn. Meer contact met de achterban is nodig. Bij het in 2011 uit te voeren draagvlakonderzoek zal vanuit elke geleding een representatief aantal ondernemingen worden bevraagd op het functioneren van het Productschap.

Het professionaliseren van het projectmatig werken moet bijdragen aan:

- een verbetering van de efficiëntie,
- een betere inzetbaarheid voor de sector,
- een vermindering van risico's bij (verantwoording van) bestedingen,
- een versterking van samenwerking tussen interne afdelingen,
- beter inzicht van het management in de totale organisatie.

Verdere organisatorische speerpunten zijn:

- het volgen, en waar dit voordelen biedt, participeren in de samenwerking met de andere Productschappen,
- een mogelijke integratie van uitvoerende activiteiten van het ministerie van EL&I en het medebewind van het Productschap bewerkstelligen,
- het aanboren van derde geldstromen middels cofinanciering van eigen projecten en het uitvoeren van dienstverlenende activiteiten voor de overheid. Dat laatste uiteraard passend binnen de aanwezige expertise en beschikbare menskracht.

Inhoudelijk

Speerpunten van beleid 2011:

- herziening Gemeenschappelijk Visserijbeleid 2013;
- duurzaamheid en certificering;
- markt- en ketenontwikkeling;
- het verder terugdringen van de administratieve lasten voor het visserijbedrijfsleven;
- de heroverweging van de heffingsystematiek.

(Deze thema's waren ook voor 2010 al belangrijke aandachtspunten.)

- Voor wat betreft het Gemeenschappelijk Visserijbeleid is het van belang tegenwicht te bieden tegen de pessimistische blik van de Europese Commissie met betrekking tot de stand van diverse visbestanden. Recente cijfers stemmen tot meer optimisme. Verder zal een beweging naar een verdergaande regionalisering van de besluitvorming de Nederlandse sector ten goede kunnen komen. Deze beweging willen we ondersteunen.
- Binnen de vissersvloot zijn de inspanningen die de sector pleegt rond de verduurzaming in de visserij goed zichtbaar. Nieuwe vistechnieken beginnen langzamerhand resultaten te tonen, en meer investeringen in deze richting worden zichtbaar. De waarde van kenniskringen wordt hiermee benadrukt.

Eind 2010 begint de invulling van MSC voor de platvissectoren en mosselen concretere vormen aan te nemen. Het jaar 2011 moet het jaar zijn van de echte doorbraak naar certificering voor de meerderheid van het assortiment. Het overleg met convenantpartners dat in 2010 soms bijzonder moeizaam verliep, wordt doorgezet. Noodzakelijk is dat met de ngo's en het ministerie van EL&I afspraken voor langere termijn doelen en –investeringen worden gemaakt. Deze afspraken moeten onze bedrijfsgenoten voor de langere termijn duidelijkheid bieden.

- Markt- en ketenontwikkeling: Gezien de nog voortgaande consolidatie binnen handel en detailhandel ligt bij de aanvoer een herbezinning op afzetstructuren voor de hand. Het productschap heeft hierin geen directe taak. Wel kan in de vorm van stimulering en begeleiding worden bijgedragen aan het proces. De ontwikkeling en positionering van het certificeringinstrument speelt hierin een rol. Zorgelijk is met name de situatie in de scholketen. Het Productschap wil op het gebied van promotie proberen de regie te organiseren voor diverse projecten die opgestart zijn. Gezien de voorziene uitbreiding van de toegestane vangsthoeveelheid wordt deze uitdaging alleen maar groter.

Kernactiviteiten

De kernactiviteiten van het Productschap Vis zijn in te delen in een drietal hoofdonderdelen

1. Medebewind
2. Autonome regelgeving met (heffing)verordeningen als grondslag
3. Belangenbehartiging, voor zover overeengekomen met de private organisaties

Bevoegdheden: De onderdelen onder 1 en 2 betreffen activiteiten waarbij de specifieke bevoegdheden van het Productschap worden benut. Voor onderdeel 3 wordt gebruik gemaakt van het feit dat de organisatie het enige platform is waar de bijzonder gesegmenteerde vissector samenkomt, en op deze wijze de krachten en kennis bundelt.

Medebewind (1)

Op het gebied van medebewind worden twee specifieke takenpakketten ontplooiën die door het ministerie van EL&I en VWS aan het Productschap zijn opgedragen, t.b.v.:

- 1) het Gemeenschappelijk Europees Visserijbeleid
- 2) het bewaken van de voedselveiligheid van schelpdieren.

Ad 'Gemeenschappelijk Europees Visserijbeleid'

Eén pakket op gebied van medebewind heeft betrekking op de gemeenschappelijke ordening van de markt voor visserijproducten. De bestaande regelgeving zal worden vernieuwd, waarvoor naar verwachting in 2011 belangrijke voorstellen zullen worden gedaan. Wijziging in de structuur voor de gemeenschappelijke handelsnormen en de normering van producten heeft invloed op de activiteiten in de afslagen en het toezicht door de buitendienst van het productschap. Dit geldt tevens voor de positie van aanvoer en handel. Aanpassing van het bestaande prijsstelsel als instrument voor producentenorganisaties, in bijzonder het interventiemechanisme, kan invloed hebben op de activiteiten van de buitendienst en op werkzaamheden bij het hoofdkantoor. Dit geldt ook voor aanpassingen in het stelsel voor melding van marktgegevens, waarbij het productschap op dit moment de melding verzorgt. De introductie van een Europees Markt Informatie Systeem kan eveneens van belang zijn voor de rol en positie van het productschap bij het verzorgen en melden van marktgegevens. Een ander punt van aandacht vormt de besluitvorming over al dan niet samenwerken van het Productschap Vis in een uitvoeringsorgaan op het gebied van medebewind.

De uitvoering van keuringstaken voor de n-VWA zal zonder nader bericht van deze organisatie ongewijzigd worden voortgezet. Wijzigingen in de afspraken over taakverdeling raken niet alleen de taakhoud van de buitendienst maar hebben ook gevolgen voor de toepassing van afspraken over kosten voor de keuring in de aanvoer-/afslagfase.

De Mosselveiling faciliteert in het veilen van mosselen. Voor 2011 wordt geschat dat de veiling ruwweg 50 miljoen kg mosselen zal verwerken. Dit is een positieve toename van de aanvoer van Nederlandse mosselen van ca. 67 % ten opzichte van 2010. De Mosselveiling helpt daarbij in het verstrekken van de partijgegevens van aan te bieden mosselen en aankoop van mosselen middels veilen en financiële overdracht daarvan en functioneert als Nederlandse centrum voor de

mosselsector. Het is van belang voor de gehele keten dat de verhouding tussen kostprijs en kwaliteit in stand wordt gehouden. Speerpunt voor 2011 is het handhaven van haar neutrale dienstverlenende rol, alsmede het toezien op een in alle opzichten correct verloop van het veilproces. Daarbij is een voldoende groot aanbod en voldoende kopers voorwaarde.

Ad 'Bewaken van de voedselveiligheid van schelpdieren'

Quarantainevoorzieningen

Met de gewijzigde omstandigheden bij de verwerking van schelpdieren door de toenemende behoefte aan grondstoffen afkomstig uit andere Europese lidstaten is de uitdrukkelijke wens van de schelpdiersector importrisico's uit te sluiten. Zij heeft daarom verzocht om autonome regelgeving te maken teneinde het risico uit te sluiten dat Nederlandse wateren worden geïnfecteerd door uitheemse soorten tweekleppige weekdieren en andere schadelijke organismen. Dit ter bescherming van de inheemse schelpdiersoorten en het mariene milieu en indirect de volksgezondheid. Deze autonome regelgeving vertaalt zich in de Verordening quarantainevoorzieningen levende tweekleppige weekdieren.

Middels de uitvoering van deze verordening door het productschap wordt de schelpdiersector in staat gebracht om met grondstoffen afkomstig uit andere Europese lidstaten hun klanten te blijven bedienen in tijden dat de Nederlandse aanvoer door omstandigheden achterblijft en zodoende het vestigingsklimaat van de Nederlandse schelpdierversprekkers te behouden en te versterken.

Speerpunt voor 2011 is het verbeteren van de controle. Deze verbetering zal worden gerealiseerd door het inzetten van een nieuwe controlestrategie, waarbij de resultaten van de uitkomsten van de 100% accountantscontrole over de jaren 2008 en 2009 een rol zullen spelen. Daarnaast zullen initiatieven worden ontplooid naar oplossingen voor de vrijkomende schelpdierterra en verbetering in het onderzoek naar effluent, zodoende nog meer aansluiting bij de individuele bedrijven te bewerkstelligen.

Autonome regelgeving en belangenbehartiging (2 en 3)

Het productschap gebruikt haar bevoegdheid om heffingen te innen ten behoeve van specifieke activiteiten voor de vissector.

Een drietal hoofdthema's zijn:

1. Promotie en sector PR (markt)

In de begroting is ong. € 3 mln. gereserveerd voor promotie en sector PR met als doel om zowel de consumptie van vis in binnen- en buitenland te bevorderen als ook het imago van het product en de vissector te versterken.

2. Onderzoek en innovatie (product)

Door alle geledingen is ca. € 1,5 mln gereserveerd: per gelding wordt onderzoek gefinancierd op het gebied van de vis- en schelpdierstand, nieuwe technieken, certificering, duurzaamheid, economisch onderzoek, etc. Per gelding zal de inhoud van projecten in de betreffende commissies worden voorbereid en uitgewerkt.

3. Sociaal economische aangelegenheden (arbeid)

Eén van de belangrijke speerpunten is het zorgen voor goede geschoolde arbeidskrachten voor op de vloot voor de toekomst. Op het gebied van arbeid worden onder andere projecten uitgevoerd op het gebied van veiligheid, scholing en werving, waarvoor enkele tonnen beschikbaar zijn.

Promotie en sector PR

De activiteiten zijn uitgewerkt in een separaat jaarplan van het Nederlands Visbureau en is separaat door het dagelijks bestuur besproken en vastgesteld.

Een intensief communicatiebeleid speelt een belangrijke rol in de promotie van vis, schaal- en schelpdieren en is een belangrijke tool om vrijwel alle doelgroepen te bereiken. Eenduidige basiscommunicatie is hierbij van groot belang. Gedurende het hele jaar zullen journalisten van diverse media op verschillende manieren op de hoogte gebracht worden van ontwikkelingen binnen de vissector als ook productinformatie en de daarbij behorende culinaire trends. Ook in 2011 zal PR de woordvoering in voorkomende gevallen (laten) verzorgen over actuele thema's, waar nodig door afstemming met sectorgenoten.

Naast externe communicatie worden de overige disciplines binnen het Productschap Vis ondersteund bij een diversiteit aan communicatie-uitingen. Naast het vervaardigen van klassieke uitingen als rapportages, folders en brochures, zullen de bestaande online uitingen worden uitgebreid in 2011. In het communicatieplan 2011 zijn de geplande activiteiten van het Nederlands Visbureau nader uitgewerkt.

Communicatie met de eigen achterban is in 2011 een zeer belangrijk thema. De informatievoorziening naar sectorgenoten zal worden geïntensiveerd.

De mosselsector zal sterk inzetten op communicatie naar de afzetkanalen (retail, horeca, visdetailhandel), die een direct contact hebben met de consument. De collectieve promotie moet opereren als een vliegwiel in combinatie met activiteiten van handelsbedrijven. Deze activiteiten worden separaat verwoord in het marketingcommunicatieplan mosselsector.

Onderzoek en innovatie

Door alle geledingen is ca. € 1,5 mln. gereserveerd: per gelding wordt onderzoek gefinancierd op het gebied van de vis- en schelpdierstand, nieuwe technieken, certificering, duurzaamheid, economisch onderzoek, etc. Per gelding zal de inhoud van projecten in de betreffende commissies worden voorbereid en uitgewerkt.

Sociaal economische aangelegenheden

Eén van de belangrijke speerpunten is het zorgen voor goede geschoolde arbeidskrachten voor op de vloot voor de toekomst. Op het gebied van arbeid worden onder andere projecten uitgevoerd op het gebied van veiligheid, scholing en werving, waarvoor enkele tonnen beschikbaar zijn.

Verankering van de Arbeid

In de afgelopen jaren is in nauwe samenwerking met de andere productschappen en de werknemersorganisaties een omvangrijk project uitgevoerd, genaamd Verankering van de Arbeid. Het doel was om activiteiten en projecten met betrekking tot de factor arbeid nadrukkelijker op de agenda bij de verschillende productschappen te krijgen. Een fors aantal nieuwe projecten is zowel door kennisuitwisseling tussen de verschillende productschappen per productschap of door meerdere productschappen tezamen uitgevoerd.

Na een positieve evaluatie is het project Verankering van de Arbeid met ingang van 2011 met enkele jaren verlengd. Een conceptwerkplan 2011 is inmiddels opgesteld.

Daarnaast is een intentieverklaring met het ministerie van EL&I ondertekenend. Daarmee is besloten om in nauwe samenwerking met het Ministerie en de andere Productschappen een aantal extra projecten op het gebied van arbeidsmarkt en onderwijs uit te voeren.

Arbeidsomstandigheden

Voor het jaar 2011 worden de op het gebied van arbeidsomstandigheden lopende activiteiten inzake arbocatalogi en digitale Rie voortgezet en waar nodig geactualiseerd. Extra aandacht zal worden besteed aan het verder stimuleren van het gebruik van bestaande instrumenten. Zo zullen workshops worden georganiseerd in het verlengde van de resultaten uit het onderzoek van de Arbeidsinspectie in de groothandel en visverwerkende industrie. Ook worden workshops op het gebied van veiligheid in de aanvoersector georganiseerd. Voor de visdetailhandel zal de aandacht uitgaan naar veiligheid in de winkel en instrumenten om de werkhouding te verbeteren. Het aantal ongevallen op de vloot is nog steeds onaanvaardbaar hoog. Veiligheid op de vloot zal in het komende jaar op de agenda staan in de vorm van nieuw te ontwikkelen instrumenten ten behoeve van de opvarenden en leidinggevendenden, uitgebreide publiciteit en daadwerkelijke trainingen in de vorm van workshops.

Arbeidsmarkt

Ook de visserijsector ontkomt niet aan de landelijke trend van vergrijzing. Komend jaar is de instroom in het basisonderwijs 7% lager dan afgelopen jaar. Deze ontwikkeling gaat verder. Daarnaast neemt de beroepsbevolking af en slaat de vergrijzing toe. In 2020 is bijna 40 % van de beroepsbevolking 50 jaar of ouder. De strijd om medewerkers in onze sectoren te krijgen en vast te houden zal toenemen. Van groot belang is daarvoor het verkrijgen van inzicht in de aard en samenstelling van de beroepsbevolking. In nauwe samenwerking met de andere productschappen is een nieuwe inventarisatie naar de samenstelling hiervan gepland. Naast de concrete gegevens over aard en aantal zal ook gezocht worden naar motieven waarom mensen kiezen voor werken in onze sector, waarom men blijft in de sector maar ook waarom men vertrekt uit de sector. Op basis van de verzamelde informatie kan structureel beleid worden ontwikkeld

om de vissector in de naaste toekomst bij te staan en de ontwikkelingen het hoofd te bieden.

Onderwijs

Afnemende aantallen leerlingen en een beperkte opleidingsbehoefte maken het onderwijsdossier complex. Verbetering en actualisering van lesmateriaal voor zowel het onderwijs in de aanvoerse sector als in de detailhandel worden gestimuleerd en gerealiseerd. Gewerkt zal worden aan de kwalificatiestructuur, de samenhang tussen de verschillende opleidingen, en de inhoud van het lesmateriaal op basis van input van het bedrijfsleven. De ontwikkelde EVC trajecten (eerder verworven competenties) voor de aanvoer en detailhandel worden verder uitgerold. Het nieuwe lesmateriaal voor het vak visserijkunde, samengesteld met deskundigen uit elke deelsector, met daarin ook veel aandacht voor duurzaamheid, wordt komend schooljaar afgerond en aansluitend ingevoerd.

In samenwerking met andere productschappen zal een scholingsconsulent worden ingezet om in de sector extra aandacht voor scholing te bevorderen.

Belangenbehartiging

Als ketenplatform is het Productschap Vis bij uitstek geschikt om de belangen van **de hele vissector** te behartigen.

Naast een overheid die faciliteert door financiële stimulering en het scheppen van een goed innovatieklimaat, is voor de vissector de maatschappelijke acceptatie van hun activiteiten van levensbelang. Terwijl enerzijds het product vis mag rekenen op een positieve houding van stakeholders vanwege de gezondheidswaarden, kijken overheid en stakeholders kritisch naar de sector vanwege de toenemende druk op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (verduurzaming vissector).

Er wordt geparticipeerd in verschillende werkverbanden, zoals onder meer: -Maatschappelijk Convenant Noordzeevervisserij en Masterplan Duurzame Visserij (haalbaarheidsonderzoek).

Het is van belang om samen te werken met overheden en maatschappelijke organisaties aan de lange termijn perspectieven en doelen. Want deze organisaties vertegenwoordigen maatschappelijke belangen waarvan de visserijsector afhankelijk is. Communicatie is daarbij van wezenlijk belang. Zowel direct vanuit PR/PA als ter ondersteuning van de overige disciplines binnen het productschap wordt hieraan invulling gegeven.

Ook stakeholders als het Voedingscentrum, Imares en LEI, onderdeel van Wageningen Universiteit vragen om permanente afstemming inzake de activiteiten van de vissector en het product vis. Ook in 2011 zal zoveel mogelijk gezamenlijk worden afgestemd en gecommuniceerd.

De ambitie is om in overleg met alle geledingen op die terreinen de belangenbehartiger van de (deel)sectoren te zijn waar dit een meerwaarde oplevert. Dit kan door actief te zijn in Europese en

ationale fora ten aanzien van ruimtelijke ordening op zee, het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, kweekvis, duurzaamheid, maritieme zaken en regelgeving.

Visserijzaken behartigt de belangen van met name de aanvoersektor in het Europees beleid zoals de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB), de evaluatie van lange termijn beheerplannen voor visbestanden, de jaarlijkse vaststelling van de vangstmogelijkheden, wet- en regelgeving over aquacultuur, Natura 2000, de kweeksector en binnenvisserij. Dit wordt gedaan via de regionale adviesraden (RAC), diverse Europese gremia en overleggen met EL&I.

In 2011 zullen de voorstellen voor het nieuwe GVB gepresenteerd worden. Deze zullen becommentarieerd worden. De inzet blijft om een werkbaar en resultaatgericht visserijbeleid te bereiken waarin de hoofdlijnen in Brussel bepaald worden maar de uitwerking op regionaal niveau plaatsvindt. Daarnaast wordt er jaarlijks gewerkt aan een maximaal onderhandelingsresultaat voor de Nederlandse sector in de TAC & Quota verordening, zo ook in 2011.

Streven is gericht **op Ruimte voor visserij** blijven garanderen in het licht van de ontwikkelingen op gebied van ruimtelijke ordening op zee.

De activiteiten in met betrekking tot natuur en ruimtelijke ordening vloeien voort uit de implementatie van beleid met betrekking tot Natura 2000, ruimtelijke ordening op zee, mariene ecosystemen en energie (bijvoorbeeld windmolens op zee).

De activiteiten voor de Natura 2000 gebieden richten zich in 2011 voornamelijk op de bespreking van maatregelen in Nederlandse beschermde gebieden met andere belanghebbenden zoals de non gouvernementale organisaties en de beheerder (Infrastructuur & Milieu). Namens de Nederlandse sector spreken we ook in op plannen van de overheden van andere Europese landen voor beschermde gebieden op zee.

De activiteiten, gericht op het garanderen van ruimte voor visserij gezien de ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening op zee en de aanleg van bijvoorbeeld windmolenparken zullen in 2011 worden voortgezet. Concreet worden hierbij beroep tegen windmolenparken voorbereid en hoorzittingen hiertoe bijgewoond. We blijven als gesprekspartner optreden bij de derde ronde van vergunningen voor windmolenparken op zee.

Het beleid over mariene ecosystemen en het behoud of herstel ervan zal in 2011 verder zijn beslag krijgen. Het doel blijft om ervoor de zorgen dat visserij binnen deze kaders mogelijk blijft. Activiteiten in 2011 die hier een bijdrage aan zullen leveren zijn het inspreken op ontwerpbesluiten, beleidsplannen en regelgeving evenals deelname aan overlegstructuren die voor dit doel ingericht zijn.

Implementeren van **technisch en maritiem** beleid in de Nederlandse aanvoersektor. De implementatie van Europees beleid op het gebied van visstandbeheer gebeurt vaak in samenspraak of in co-management met de aanvoersektor. Visserijzaken coördineert en leidt

vaak de implementaties. Uit de technische maatregelen en controleverordening volgen onder andere de implementatie van het elektronisch logboek, de regulering van het motorvermogen en het gebruik van de omegameter.

In 2010 is begonnen met de implementatie van het **elektronisch logboek** op alle schepen groter dan 24 meter. Het productschap heeft hierbij een project uitgevoerd, gericht op de transmissie van de elektronische data die uit deze en andere verplichtingen voortvloeit (zoals bijvoorbeeld douane), de VISHUB. Het doel hiervan is de administratieve last voor de visser te verlagen en de benodigde informatie zo efficiënt mogelijk op de juiste locatie te krijgen. In 2011 zullen deze activiteiten worden voortgezet.

Op 1 januari 2011 trad de **Controle Verordening** 1224/2009 in werking. Het gaat hierbij om allerlei bepalingen die de controle op aanlandingen van EU vis in Europa moeten verbeteren. Een deel van deze verordening heeft echter betrekking op controles aan de wal. Dit gedeelte, art 58, treedt per 1 januari 2011 in werking. In dit artikel staat dat bij iedere partij vis documentatie moet zijn die informatie geeft over herkomst, traceerbaarheid, vangst en toestand van de partij. Zoals ook met de IUU regelgeving het geval was, was er eind 2010 nog veel onduidelijk over de uitvoering van de bepalingen. In 2011 zullen de betrokken bedrijven zo goed mogelijk moeten voldoen aan de eisen en dus – door het productschap - voorzien moeten worden van adequate informatie.

Gemeenschappelijke Marktordening: Voor 2011 komt het bij het thema GMO aan op het volgen van de nieuwe regeling voor het Gemeenschappelijk visserijbeleid waarin markt, handel en afzet zijn ingepast en niet langer zijn opgenomen in een zelfstandige regelgeving. Voor de reikwijdte van de bepalingen heeft dit juridisch inhoudelijk geen gevolgen. Wanneer de bestaande bepalingen over handelsnormen niet voortgezet worden valt de publieke bodem onder het toezicht weg en zal normering overgelaten worden aan de markt(partijen). De buitendienst van PVIS zal, indien de sector dit wenst, zeer zeker een rol kunnen blijven spelen en zal daar dan op private grondslag ingezet worden.

De invoering van bepalingen uit de zogenoemde controleverordening vereist duidelijkheid over hoe de controleaspecten ingevuld gaan worden en of er voor het productschap, met name de buitendienst, nog gevolgen voor de bestaande taakinhoud komen.

De wet- en regelgeving voor de **import- en handelssector**, evenals de **detailhandel** is gebaseerd op Europese verordeningen. De belangenbehartiging voor deze sectoren is weliswaar niet zozeer politiek gericht, maar wel essentieel voor het kunnen voldoen aan de gestelde eisen. Ook zal aandacht worden besteed aan het creëren van voorwaarden voor een gezonde palingsector en ervoor te zorgen dat binnenvisserij en aquacultuur een goede positie krijgen in Nederland. In Europa zal wederom gepleit worden voor een gelijk speelveld ten aanzien van deze sectoren.

Client export. Bedrijven die vis en visproducten vanuit Nederland naar landen buiten de EU willen exporteren moeten voldoen aan de eisen die aan deze producten worden gesteld door de ontvangende landen. Wanneer zij voldoen aan alle door het ontvangende land gestelde eisen kunnen zij een exportcertificaat aanvragen bij de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA). Op een afgegeven exportcertificaat staat vermeld dat er een dekking is op alle gestelde eisen.

Het ministerie van LNV, thans EL&I, is het programma "Controles op Landbouwgoederen bij Import en Export naar een Nieuwe Toekomst" (CLIENT) gestart. Dit programma stelt zich tot doel de informatiestromen en controleprocessen bij het binnenkomen en uitgaan van landbouwgoederen zodanig in te richten, dat hierdoor de administratieve en logistieke processen bij de overheid en bedrijfsleven verbeteren. Ter ondersteuning van deze processen is een generieke geautomatiseerde toepassing CLIENT EXPORT ontwikkeld. Op dit generieke systeem (het kernsysteem) wordt voor verschillende sectoren een sectorspecifieke applicatie gerealiseerd. Op verzoek van LNV heeft PVis gekeken naar de toepasbaarheid van CLIENT voor de vissector. In 2010 is na een bijeenkomst met het bedrijfsleven besloten een pilot uit te voeren.

In 2011 zal, als de pilot goed is verlopen, het systeem worden geïntroduceerd bij het exporterende bedrijfsleven en zal in de loop van het jaar effectief kunnen worden. Met de VWA is afgesproken dat gedurende of kort na de start van dit project gekeken zal worden naar de mogelijkheden voor certificering op afstand. Dat wil zeggen dat niet iedere zending fysiek bekeken hoeft te worden.

Het productschap zal in 2011 gaan samenwerken met het **Veterinair Informatie Punt (VIP)**. Het werkveld van het VIP beslaat de exportbelemmeringen met een veterinaire achtergrond bij de export van vee en producten van dierlijke oorsprong naar landen buiten de Europese Unie.

Het takenpakket van het VIP omvat:

- Informeren van het bedrijfsleven over nieuwe en/of opgeheven exportbelemmeringen
Adviseren van het ministerie van EL&I over de te volgen strategie
- Adviseren van het ministerie van EL&I en de VWA over nieuwe certificaten
- Het bemiddelen tussen VWA en bedrijfsleven bij exportproblemen
- Het adviseren van bedrijven over exportproblemen op veterinair gebied
Door de samenwerking zal PVis sneller en beter kunnen inspelen op ontwikkelingen die voor het exporterende bedrijfsleven van belang zijn.

Geografische aanduidingen, oorsprongsbenamingen en specificiteitscertificering

In 1992 heeft de Europese Gemeenschap een waardering- en beschermingssysteem in het leven geroepen dat betrekking heeft op het kwaliteitsbeleid voor landbouwproducten en levensmiddelen. Het systeem biedt bescherming voor geografische benamingen en traditionele specialiteiten. Het beschermingssysteem is opgezet om:

- de diversiteit van landbouwproductie aan te moedigen;
- productnamen te beschermen tegen misbruik en namaak;
- consumenten te helpen door informatie te geven over het specifieke karakter van producten.

Op verzoek van de Minister van LNV, nu EL&I, heeft het Hoofdproductschap Akkerbouw de Adviescommissie Geografische aanduidingen, Oorsprongsbenamingen en Specificiteitcertificering (AGOS) ingesteld. AGOS adviseert de Minister bij aanvragen voor registratie van Nederlandse producten en bij bezwaren tegen de registratie van producten uit andere lidstaten en derde landen.

AGOS, waar ook het Productschap Vis zitting in heeft, behandelt op verzoek van de sector een aantal specifieke activiteiten met betrekking tot visdossiers:

1. Begeleiden van de GTS registratie aanvraag voor Hollandse Nieuwe Maatjesharing.
2. Met de producentenorganisaties van Zeeuwse mosselen een productdossier BOB of BGA voor Zeeuwse Mosselen opbouwen, zodat er een aanvraag voor bescherming van de term Zeeuwse mosselen gedaan kan worden.
3. Eventuele andere wensen tot het opbouwen van een productdossier van visproducenten behandelen en begeleiden.

Hygiëncode Visdetailhandel

Met de herziening van de huidige hygiëncode voor de Visdetailhandel is in 2010 een begin gemaakt. De tekst wordt aangepast en de eisen die gesteld worden aan de bedrijfsvoering worden in overeenstemming gebracht met de Hygiëneverordening EG 852/2004.

Voor 2011 is overleg gepland met een klankbordgroep uit de detailhandel. Hiermee zullen de belangrijkste aanpassingen en wijzigingen besproken worden en zal getoetst worden of deze aansluiten bij de praktijk. Input vanuit een representatieve klankbordgroep is belangrijk om de code een praktische invulling te kunnen geven en voor de uiteindelijke goedkeuring te kunnen laten zien dat er afstemming heeft plaatsgevonden. Nadat ook afrondend overleg met de VWA heeft plaatsgevonden, zal de code naar verwachting rond maart aan het Regulier Overleg Warenwet aangeboden kunnen worden.

Hygiëncode visrokerijen

In het kader van de bestrijding van *Listeria Monocytogenes* (LM) in consumentenproducten, is een deel van de visverwerkende (en vooral zalm-) industrie geconfronteerd met strengere eisen, met name bij de uitvoering van de zgn. Challengetesten. Deze testen moeten volgens de interpretatie van de VWA uitgevoerd worden op temperaturen, die ver uitstijgen boven de wettelijk voorgeschreven temperaturen. De reden hiervoor is voorzorg, omdat er van wordt uitgegaan dat de uiteindelijke bewaartemperatuur hoger zal zijn dan de wettelijke. Een gevaar wat de bedrijven hierin zien, is dat de uitkomst van deze manier van testen zal leiden tot een veel kortere houdbaarheidstermijn.

In samenwerking met een aantal verwerkende bedrijven is het plan ontwikkeld de Listeria problematiek breder aan te pakken dan alleen door middel van challengetesten, bijvoorbeeld in de vorm van een hygiënecode. In 2011 zal een begin worden gemaakt met de samenstelling van een hygiënecode voor visrokerijen. Dit heeft de instemming van de VWA, die hier goede verwachtingen van heeft. Een Listeria hygiënecode biedt de mogelijkheid de Listeria problematiek in gerookte visproducten te beheersen en te borgen. Met deze sectorale aanpak wordt het mogelijk de conditie van de houdbaarheidstermijn te controleren en te borgen. In dit plan zullen de challengetesten en het doelmatig gebruiken van de trendanalyse een belangrijke stap zijn in het beheersbeleid.

Het aanbod van verantwoorde vis, zowel in de Nederlandse aanvoer als de handel te vergroten. De basis voor de werkzaamheden op het gebied van Verantwoorde Vis zijn de doelen die gesteld zijn in het Meerjarenplan Verantwoorde Vis, de rapportage Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, de commissie Verantwoorde Vis en het Maatschappelijk Convenant Noordzeevisserij. In 2011 zullen de activiteiten t.b.v. van de MSC certificering van de Nederlandse platvisserijen doorgezet worden via het CVO.

In 2011 zal opnieuw een rapportage **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen** verschijnen, waarin de stand van zaken terzake wordt opgemaakt en de doelen bijgesteld worden.

Dierenwelzijn en dodingsmethoden voor zowel wild gevangen vis als kweekvis komt steeds hoger op de politieke en maatschappelijke agenda te staan. In 2011 zullen hierover weer de nodige debatten en gesprekken gevoerd worden. De afdeling Visserijzaken neemt deel aan de discussies en is op de hoogte van de laatste wetenschappelijke informatie hierover. Onze inzet is dat een open gesprek over dit onderwerp mogelijk blijft en dat een eerlijk speelveld in ieder geval op Europees niveau bewerkstelligd wordt.

In 2009 is het **Certificaat Verantwoordelijk Vissen** ontwikkeld door PVis voor de Nederlandse vloot. Inmiddels zijn schepen boven de 24 meter zich aan het certificeren en in 2010 zijn de eurokotters en garnalenkotters aangemoedigd om zich te laten certificeren. In 2011 zullen de activiteiten om de vloot te certificeren worden voortgezet en zal verder onderzocht worden hoe van het Certificaat Verantwoordelijk Vissen een ketencertificering gemaakt kan worden. De buitendienst zal in 2011 betrokken blijven bij het uitvoeren van pre-audits voor het certificaat. Deze activiteit is een ondersteuning voor de aanvoersector om het verkrijgen van het certificaat soepel te kunnen laten verlopen en de kosten zo laag mogelijk te houden. De inzet zal ook voor de garnalenvloot geleverd kunnen worden. De nadruk bij deze deelsector houdt vooral verband met duurzaamheid en heeft tot doel het verkrijgen van MSC certificering. De buitendienst zal, indien gewenst, ook activiteiten in het kader van het managementplan doen. Het gaat om activiteiten die goed aansluiten bij de huidige taakonderdelen en werkzaamheden voor de garnalensector.

In 2011 zal het valideren van IUU vangstcertificaten voor crangon garnalen naar verwachting voortgezet worden. Verdergaande digitalisering van documenten zal mogelijk aan de orde komen.

De activiteiten ten behoeve van de afspraken in het Maatschappelijk Convenant zullen in 2011 verder uitgevoerd worden. Hiertoe hebben PVis en Stichting de Noordzee een subsidie van het VIP ontvangen. Dit project loopt en zal in 2011 afgerond worden. Activiteiten voor MSC certificering, beschermde gebieden, bestandsbeheer en communicatie vallen onder dit project.

Specifieke thema's uitgelicht

Voor de totale visketen zijn de hierna genoemde concrete actiethema's voor 2011 geformuleerd.

Kenniscentrum zijn met betrekking tot onderzoek, beleid en regelgeving voor de vissector. Het Productschap Vis heeft als doelstellingen het bijeenbrengen en verstrekken van informatie waaronder kennis van (inter)nationale beleidsontwikkeling en een informatiepunt zijn voor de sector ten aanzien van statistische en wetenschappelijke informatie. Kortom, een kenniscentrum voor de vissector. Dit wordt ingevuld door (inter)nationaal beleid te volgen zoals: het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, lange termijn beheerplannen voor visbestanden, Natura 2000, ruimtelijke ordening, technische maatregelen en controleverordening voor de visserij, scholbox, dierenwelzijn, dodingmethoden, en gedragscodes.

Kennis wordt bijgehouden op het gebied van duurzaamheid, de impact (of gebrek ervan) van visserij op natuur en ecosystemen, de ontwikkeling van visbestanden, ruimtelijke verspreiding van visserijactiviteiten, (inter)nationale kweeksystemen, technische aspecten van visserij op de Noordzee, statistische informatie over de Nederlandse vloot, innovaties in vistechnieken en socio-economische informatie.

Vervolgens worden nieuwe en veranderingen in bestaande regelgeving t.b.v. de groothandel, verwerking en detailhandel. Hierbij moet o.a. gedacht worden aan hygiëne, contaminanten, tarifiering van keuringskosten en exportprocedures. Daarnaast wordt gezocht naar betere vormen van ketensamenwerking, wordt onderzoek verricht op kwaliteitsgebied en vindt er regelmatige informatievoorziening plaats voor alle aangesloten bedrijven. In 2011 zullen diverse activiteiten ontwikkeld worden om het kwaliteitsbesef rondom haring te verbeteren.

Vanuit de organisatie zal samenwerking met onderzoeksinstanties worden geïntensiveerd evenals het vergroten van kennis o.a. door het deelnemen aan seminars, afleggen van werkbezoeken etc.

Regelgeving

Op alle bedrijfslichamen rust op grond van artikel 106 van de Wet op de bedrijfsorganisatie de plicht om geregeld de bestaansgrond van verordeningen te heroverwegen en om het verordeningenbestand waar mogelijk met het oog op deregulering op te schonen. De Verordening regeling verkoop zoetwatervis 2003 is in 2010 heroverwogen en ingetrokken. Het beleggingsbeleid is heroverwogen en wordt gecontinueerd. De heroverweging in 2011 zal zich richten op de bestemmingsheffingen.

In 2011 worden de heffingsgrondslagen op mogelijke vereenvoudiging onderzocht en in welke mate gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheden die de in 2009 doorgevoerde wetswijziging van artikel 126 van de Wet op de bedrijfsorganisatie biedt. Alle bestemmingsheffingsverordeningen zijn als steunmaatregel gemeld bij en goedgekeurd door de Europese Commissie. Van een aantal verordeningen loopt de termijn van 10 jaar af, zodat bij de herijking van de heffingsgrondslagen gestart wordt met het verlengen van de termijnen. Bijkomende doelstelling is om met deze activiteiten een mogelijke vermindering van inhoudelijke en administratieve lasten voor zowel het secretariaat van het productschap als voor de ondernemers te bereiken.

In 2011 wordt beoogd het subsidiebeleid concretere en een meer uniforme vorm te geven al dan niet door ontwikkeling van een subsidieregeling. Welke waarborgen ingebouwd zijn om recht te doen aan de wettelijke bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht en de Wet op de bedrijfsorganisatie, wordt nader uitgewerkt. Er moet hierbij rekening worden gehouden met de bestuurlijke en financiële structuur van het productschap die inherent is aan de systematiek die in de Wet op de bedrijfsorganisatie is vervat.

- evaluatie van diverse aspecten van de Verordening quarantainevoorzieningen levende tweekleppige weekdieren 2007;
- evaluatie van de inkoopheffingen na de systeemwijziging met ingang van het jaar 2009;
- herijking heffingsgrondslagen garnalensector;
- start verkenning alternatieve heffingsgrondslagen overige sectoren met het oog op vereenvoudiging en efficiency;
- verlenging steunmeldingen bij de Europese Commissie i.v.m. afloopt termijn meldingen;
- ontwikkeling subsidieregeling;
- verkennen alternatieven vergoedingsregeling voor een nieuwe verordening voor de zittingsperiode 1 januari 2012 - 31 december 2013;
- inventariseren en realiseren benodigde aanpassingen regelingen van het productschap als de nieuwe regels van de SER bekend zijn (Verordening financiën bedrijfslichamen en Besluit beleidsregels bestuurskamer);
- verdergaande uitwerking en verantwoording van diverse principes uit de Code Goed Bestuur (Principe XXI Aanbesteding, Principe XXIII intern toezicht en horizontale verantwoording en onderzoeksvragen SER vanuit de Wbo of het Toezichtsplan);
- starten met het opzetten van een elektronisch regelgevingbestand conform de Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving;
- herziening procuratieregeling productschap en de Verordening bevoegdheden organen en secretariaat Productschap Vis 2008 in verband met organisatorische wijzigingen en wijzigingen in beleid.

Juridische aangelegenheden

Vanuit de afdeling Juridische Aangelegenheden worden de verordeningen opgesteld en uitgevoerd op basis van afspraken die door de desbetreffende sectoren via het bestuur en de bestuursadviescommissies afgestemd zijn.

Het behandelen van bezwaar- en beroepschriften en besluiten, zoals heffingen, subsidies, vergunningen, ontheffingen, registraties en erkenningen vallen onder de uitvoering van regelgeving. Naast opstelling en uitvoering van regelgeving wordt vanuit de missie en taakstelling van het productschap intern en extern juridisch geadviseerd. Verder worden inspraakreacties verzorgd voor het productschap en privaatrechtelijke organisaties of ondernemers.

Naast deze reguliere taken en werkzaamheden die verricht worden, zijn voor 2011 de volgende bijzondere doelstellingen gesteld:

Bezwaar en beroepsprocedures

Het intensiveren van communicatie naar heffingsplichtigen in de fase voorafgaand aan het definitief opleggen van heffingen door meer persoonlijke benadering dient te leiden tot het verminderen van het aantal bezwaarschriften. Tevens wordt ingezet op het verkorten van de doorlooptijden in procedures. De aanwezige (juridische) kennis zal worden ingezet voor ondernemers.

Bij het in behandeling nemen en afhandelen van aanvragen of bezwaarschriften is het Productschap Vis gebonden aan de procedures die zijn neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht. In deze wet zijn voor alle bestuursorganen, burgers en bedrijven in Nederland regels opgenomen waaraan zij zich moeten houden in procedures. Ook is in deze wet in de meeste gevallen de procedure zelf voorgeschreven.

De bepalingen over de registratieplicht bij het Productschap Vis, het opvragen en verstrekken dan wel verwerken van gegevens, alsmede de bepalingen over de oplegging en betaling van de heffingen zijn met de bepalingen over de mandatering van bevoegdheden ondergebracht in de Verordening Algemene Bepalingen Productschap Vis 2006.

Door inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen is het van groot belang dat tijdig besloten wordt op aanvragen en bezwaarschriften. In de loop van 2008 en 2009 zijn er een aantal interne procedures aangepast om de behandeling van de bezwaarschriften zo optimaal te laten plaats vinden. In 2009 is de afdeling juridische aangelegenheden uitgebreid en in 2010 zijn de opgelopen achterstanden ingelopen. Voor 2011 is de doelstelling gesteld om binnen de wettelijke termijnen dossiers af te handelen en waar mogelijk binnen drie tot vier weken. In een aantal gevallen moeten meer procedurestappen gezet worden, waardoor een behandelingstraject langer kan duren.

Bij de afhandeling van dossiers zal zo veel mogelijk een persoonlijke benadering worden gekozen door informatie telefonisch uit te wisselen. Voor een goede dossiervorming worden besproken zaken altijd nog schriftelijk vastgelegd of worden ondernemers verzocht om schriftelijk de benodigde informatie aan te leveren. De proef die in 2009 en 2010 gedaan is heeft bevredigende resultaten opgeleverd. Door meer eerst telefonisch contacten te hebben, blijken veel misverstanden voorkomen of opgelost te zijn. De kwaliteit van de juridische besluiten wordt hierdoor inhoudelijk verbeterd. Nog belangrijker hierbij is dat de ondernemer hiermee snel een passend antwoord krijgt en de daadwerkelijke knelpunten worden opgelost. Met de

beleidsafdelingen zal meer worden samengewerkt om aan de ondernemers uit te leggen wat voor hen gedaan wordt.

Nagenoeg alle procedures betreffen de heffingen van het Productschap Vis. Doelstelling voor 2011 is om de externe communicatie over gewijzigde heffingsgrondslagen en de wijze waarop deze toegepast worden bij individuele ondernemers te verbeteren. De medewerkers van de sectie Heffingen en Uitvoering Regelingen en van de afdeling Juridische Aangelegenheden werken hier samen aan en hebben de interne jaarplanning hiervoor op elkaar afgestemd.

Op deze wijze wordt verwacht dat er in 2011 minder bezwaarschriften worden ingediend als voor definitieve vaststelling van de heffingen bij de ondernemers duidelijker is op welke wijze de heffingsgrondslagen zijn vastgesteld, deze worden toegepast en wat er met de heffingsopbrengst wordt gedaan. Een goed samenspel met de (beleids)afdelingen is hierbij van groot belang.

De juristen van het productschap gaan zich in 2011 meer richten op ondernemers die met andere bestuursorganen te maken hebben via vergunningen, subsidies etc. Beoogd wordt om meer ondersteuning te geven door middel van informatievoorziening of toelichting voor ondernemers. (Het is niet de bedoeling om individuele rechtsbijstand aan ondernemers te verlenen.)

Administratieve lasten en heffingen

In 2011 zal nader worden beoordeeld in hoeverre de administratieve lastendruk kan worden verminderd voor de sector door het doen van o.a. elektronische aangiften heffingen en het elektronisch indienen van bezwaarschriften. Gekoppeld hieraan zal in 2011 verder worden gewerkt aan het vereenvoudigen van de processen rond de heffingen.

Managementinformatie

In 2011 zal een verdere invulling worden gegeven aan de wens vanuit het Bestuur om gestructureerd inzicht te verkrijgen in de stand van zaken van inkomsten en uitgaven van het productschap.

Projectadministraties

In relatie tot de subsidiestromen vanuit en naar het productschap en de verantwoording die het productschap hierover dient af te leggen aan bestuur, sectorgenoten en toezichthouders, zal begin 2011 een separate projectadministratie worden opgezet met een directe koppeling naar de financiële administratie.

Hierdoor zal voor de verantwoordelijk projectmanagers, fondsbeheerders en het management direct inzichtelijk worden hoe de status van een project is en de financiële besteding van aan projecten toegekende bedragen. Binnen de organisatie wordt hiervoor een aantal protocollen ontwikkeld.

Debiteurenbeleid

Het saldo aan het eind van het jaar ten aanzien van nog te innen bedragen, is een bron van zorg en aandacht. De in 2010 ingezette beleidslijn om bedrijfsgenoten te manen om alsnog tot betaling van de verschuldigde heffingen over te gaan, zal in 2011 worden gecontinueerd. In 2011 zal

vooral aandacht worden besteed aan het waar mogelijk vereenvoudigen van de procedures om, vanaf het moment van opleggen van heffingen, aan het einde van het jaar het debiteurensaldo zo laag mogelijk te laten zijn.

Jaargesprekken

In samenhang met het meer projectmatig werken binnen de organisatie, is het van belang dat vanaf het begin van elk jaar duidelijk is wat de doelstellingen en plannen van een afdeling zijn voor het komende jaar. Naast het formele beoordelingsgesprek, hetgeen voortvloeit uit CAO-bepalingen, horen hier een aantal jaarlijks terugkerende evaluatiemomenten in de vorm van gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers bij. In nauwe samenwerking met de Ondernemingsraad wordt hiertoe in 2011 een toepasselijke systematiek ontwikkeld.

Beoordelingssystematiek

De huidige beoordelingssystematiek uit 1994 dient te worden geactualiseerd. In nauwe samenwerking met de Ondernemingsraad zal in 2011, in eigen beheer, een nieuwe systematiek worden ontwikkeld.

Archiefproblematiek

In 2010 is reeds begonnen met de invulling van de eisen die de Archiefwet aan het productschap stelt inzake het beheer van documenten. Middels selectielijsten en beheersregels zal in 2011 de implementatie van de Archiefwet voltooid worden.

TOT SLOT

Dit jaarplan voor PVis in de huidige vorm is de basis voor het vervaardigen van een activiteitenplan per afdeling. Met de ambitie om als PVis, binnen de wettelijke condities, klantgericht en flexibel te zijn zal dit plan op de momenten dat de sector dit wenst aangepast worden aan de behoefte. Wij danken eenieder die op welke wijze dan ook inbreng heeft geleverd voor de totstandkoming.

Samengevat, het Productschap Vis zet zich in zodat de vissector kwalitatief goede, voedselveilige, gezonde, en duurzame vis op de markt kan brengen, nu, in 2011 en in de toekomst.

Rijswijk, mrt 2011

mw. P. de Hartog; hoofd Visserijzaken

M. Mens; hoofd Detailhandel, Groothandel en Verwerking

mw. J. van de Boomgaard-Bom; coordinator Mosselkantoor

P. de Niet; staffunctionaris Marktordering, Buitendienst en Afslagen

R. Luns; staffunctionaris Sociaal Economische Aangelegenheden

mw. M. Weijdeveld; Hoofd Juridische Aangelegenheden

J. Mooijman; Hoofd Personeel & Interne Organisatie
mw. A. Leewis; manager PA/PR
D.A.M. Risseeuw; secretaris